

- 7 -

המלך האמלך מועד - 27/11/88

ש ח ו ר

1505. עקרונות להנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה

מזכיר הממשלה פותח.

השרים י. נבון, ז. המר זמ. נסים מעירים.

ראש הממשלה מסכם.

ה ח ל י ט י ס לאשר את המלצות המועצה להנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה ולקבל את העקרונות להנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה המצורפים כזה (דפים 4-11).

מוזכירות הממשלה

החלטה מספר 1505 של הממשלה מיום 27.11.1988.

1505.

עקרונות להנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה

מ ח ל י ט י ם לאשר את המלצות המועצה להנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה ולקבל את העקרונות להנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה המצורפים בזה.

להלן נוסח העקרונות:

(א) אזכרות

לנשיאי ישראל ולראשי ממשלותיה שהלכו לעולמם תיערך אזכרה ממלכתית מרכזית ומשותפת בכל שנה ביום א' בניסן (או בכ"ט באדר) שהוא ראש השנה למלכים על פי מקורותינו.

האירוע יתקיים בכנסת (על פי החלטה מס. 1386 (סט/38) של הממשלה מיום 1.3.90, האירוע יתקיים במשכן נשיאי ישראל).

אופיו של האירוע יהיה כדלקמן:

טקס דתי קצר - תפילות וקריאת פרק מתהילים, אירוע תרבותי (הרצאה) בנושא לאומי-ציבורי, אשר במסגרתו יצויין פועלם של האישים בנושא המרכזי.

כן מוצע לחלק במעמד זה מלגה מטעם נשיא המדינה ומלגה מטעם ראש הממשלה, לחוקרים או לתלמידים על עבודות בתחומים הקשורים לפועלם של האישים.

האזכרה הממלכתית המרכזית לא תבטל את קיומן של האזכרות הממלכתיות לנשיא המדינה הראשון ולראש הממשלה הראשון (אזכרות ממלכתיות מתקיימות מדי שנה גם לזכרם של בנימין זאב הרצל וזאב ז'בוטינסקי).

אזכרות נוספות לכל אחד מן האישים שהלך לעולמו תיערכנה ביום השנה לפטירת האישיות במסגרת משפחתית. אולם, אחת לעשר שנים תיערך לכל אחד מן האישים אזכרה ממלכתית. (על פי החלטה מס. 3282 (סט/66) של הממשלה מיום 9.6.84 תערך אזכרה ממלכתית גם ביום השנה הראשון).

באזכרות שתיערכנה מדי שנה במסגרת משפחתית יהיה גם רב וחזן צבאי.

על פי החלטה מס. 1856 (סט/46) של הממשלה מיום 2.4.97, יקיים מרכז ההסברה ביום השנה החמישי לפטירתו של ראש ממשלה ערב עיון לזכרו של המנוח.

האחריות הכוללת לעריכת האזכרות הממלכתיות תוטל על מרכז ההסברה, דהיינו עריכת האזכרה הממלכתית המשותפת בכנסת מדי שנה, עריכת האזכרות הממלכתיות בכל עשר שנים לפטירת כל אחד מן האישים וכן עריכת האזכרות הממלכתיות מדי שנה לנשיא המדינה הראשון ולראש הממשלה הראשון.

התקציבים לאזכרות הממלכתיות הנזכרות לעיל יוקצו מסעיף תקציבי מיוחד שיהיה במסגרת תקציב מרכז ההסברה למטרות אלה.

התקציב לעריכת האזכרות השנתיות (במסגרת המשפחתית) יהיה במסגרת תקציב משרד ראש הממשלה, והוא יינתן לכל עמותה או משפחה שתערוך את האזכרה מדי שנה. התקציב יהיה אחיד לכל אירוע.

(הכיסוי התקציבי לטקסי אזכרה אלה יכלול כיסוי תקציבי למודעות בעיתונות, משלוח הזמנות, רמקולים בבית-העלמין, אוטובוס למשפחה ולמקורבים ושלושה זרי פרחים רשמיים).

(ב) אנדרטאות וקריאה על-שם

לא ליזום ולא להשתתף באופן ממלכתי בנושא זה ולהשאירו ליוזמת גופים וולונטריים, עמותות, אגודות ידידים והרשויות המקומיות.

(ג) פעולות חינוכיות

מרכז ההסברה יפרסם מעת לעת חוברות הסוקרות את חייהם ופועלם של האישים הנוגעים בדבר.

מרכז ההסברה יפיק תוכנית אור קולית לזכרו של כל אחד מן האישים. תוכניות אלה יוצגו על-ידי מרכז ההסברה במקומות התצוגה העומדים לרשותו. כן יועברו התוכניות לרשותם של הגופים או המוסדות הנקראים על-שם האישים. כל התוכניות יועברו גם לרשותו של גנזך המדינה לתצוגה במסגרת התצוגה שתהיה במבנה החדש של הגנזך. התוכניות תימכרנה גם לבתי-הספר באמצעות קלטות מתאימות.

ליד מרכז ההסברה תפעל ועדת עריכה שתורכב מוועדת המשנה של המועצה בראשותו של מר ח. ישראלי אשר הוקמה בישיבתה הראשונה של המועצה ביום 28.2.88.

ועדת העריכה תפקח על הכנת התוכניות האור-קוליות. משרד החינוך והתרבות יזום פעולות להעלאת זכרם של האישים בבתי-הספר ובמוסדות החינוך.

(ד) ארכיונים ופרסום כתבים ונאומים של האישים

להטיל על גנז המדינה לבצע את הפעולות המנויות בסעיף 5 בחוק להנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה.

שמירת החומר התיעודי והמסמכים של האישים מתקופת כהונתם תהיה בהתאם לחוק ובהתאם להחלטות הממשלה בנושא זה. המשפחה והמקורבים יהיו רשאים להפקיד בגנזך המדינה חומר ארכיוני נוסף.

להטיל על גנז המדינה לפרסם, להנצחתו של כל אחד מן האישים שהלכו לעולמם, מבחר של דברים, נאומים, כתבים ומסמכים שהיו קשורים בפעולתה של האישיות, לכל אורך חייה.

הפרסומים יהיו במתכונת שתבטיח מינימום אחיד.

ליד גנז המדינה תפעל ועדת העריכה הנזכרת בסעיף ג' לעיל אשר תפקח על פרסום החומר.

לגנזך המדינה יוקצה תקציב מיוחד למימוש המלצה זו.

אין בהמלצה זו למנוע פעולות פרסום או הוצאת כתבים שיעשו על-ידי גופים וולונטריים כל עוד הדבר נעשה במסגרת החוק.

(ה) תצוגה במסגרת גנזך המדינה

במסגרת גנזך המדינה (לאחר שיקום המבנה החדש של הגנזך), תהיה תצוגה מתמדת ומתחלפת לנשיאי ישראל ולראשי ממשלותיה אשר תנציח את פועלה ומעשיה של כל אישיות.

(ו) דיוקנאות על-גבי שטרי כסף

להמליץ בפני בנק ישראל כי דיוקנותיהם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה שהלכו לעולמם יונצחו על-גבי שטרי כסף של מדינת ישראל. (הוצאת שטר כסף עם דיוקן של נשיא או ראש ממשלה שהלכו לעולמם תיעשה בהזדמנות הראשונה שבה יתאפשר הדבר מבחינת ההליכים הכרוכים בהוצאת שטרי כסף למחזור).

(ז) דיוקנאות על-גבי בולים

1) דיוקנותיהם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה שהלכו לעולמם יונצחו על-גבי בולים של מדינת ישראל. (הוצאת בול נושא דיוקן תיעשה בהזדמנות הראשונה שבה יתאפשר הדבר מבחינת ההליכים הקשורים כאישור הוצאת בולים תוך שמירה על זיקה עם מועד הקשור באישיות אשר דיוקנה יופיע על-גבי הבול).

2) להמליץ בפני הקרן הקיימת לישראל כי דיוקנותיהם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה שהלכו לעולמם יונצחו על-גבי בולים המונפקים על-ידי הקרן הקיימת לישראל.

(ח) דיוקנאות על-גבי מדליות ומטבעות

להמליץ בפני החברה הממשלתית למטבעות ולמדליות להנפיק מטבעות ומדליות עם דיוקנותיהם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה. מוצע כי עיתוי ההנפקות יהיה בזיקה למועד הקשור עם האישיות שאת דיוקנה מנציחים.

ט) להמליץ כי המדינה לא תיזום ולא תשתתף בהקמת גופי הנצחה (עמותה, בית או יד) לזכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה בנוסף לגופי ההנצחה הקיימים היום.

י) המועצה להנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה תתכנס לפחות אחת לשנה כחצי שנה לפני טקס האזכרה הממלכתי המתקיים כל שנה, וזאת על-מנת להכריע בנושא המרכזי שיהיה בטקס וכן בעניין המלגות.

יא) להמליץ בפני משרד החינוך והתרכות לערוך טיולים ברחבי הארץ במסגרת בתי-הספר כמפעל הנצחה לזכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה.

יב) להעביר להכרעת ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים את ההצעה כי באזכרות הממלכיות יהיו הזרים הרשמיים בצורה של מגן דוד ולא זרים עגולים.

יג) לאשר את מסמכי ההבהרות המפורטים להלן:

1) המשמעויות התקציביות בנושא הנצחת נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה (מצ"ב).
(העקרונות התקציביים מקובלים על נציגי משרד האוצר בוועדת ההיגוי ובמועצה).

2) הצעת מסגרת לטקס האזכרה המרכזי לנשיאי ישראל ולראשי ממשלותיה (מצ"ב).

3) האומדן התקציבי לעריכת הטקס המרכזי בכנסת (מצ"ב).

משמעויות תקציביות בנושא הנצחת נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה - תזכיר והבהרות

א) תקציב מיוחד במסגרת מרכז ההסברה. העלות המשוערת לעריכת טקס זה היא 24,000 שקלים.

ב) יוקצב סכום עבור שתי מלגות שתוענקנה בטקס האזכרה. האחת מטעם נשיא המדינה והשנייה מטעם ראש הממשלה.

ערכה של כל מלגה לא יפחת מ- 10,000 ש"ח.

ג) עלות הסיוע לטקסי האזכרה המשפחתיים מוערכת בכ- 5,000 שקל לכל אזכרה.

ד) הפקת התוכניות האור קוליות מוערכת בכ- 20,000 - שקל לכל תוכנית. הפקת התוכניות תתפרס על טווח זמן של שלוש שנים.

ה) הפקת החוברות הסוקרות את חייהם ופועלם של האישים תתבצע על-ידי מרכז ההסברה מתקציבו.

ו) לגנוז המדינה יוקצו האמצעים הבאים לשם מימוש פעולות ההנצחה:

1) שלושה עובדים (עורכים מדעיים) שיעסקו במיפוי החומר, איסופו ועריכתו לקראת פרסום והוצאה לאור.

2) סך של 75,000 שקלים עבור הוצאת כל אחד מן הכרכים.

הובהר על-ידי גנז המדינה כי השלבים להוצאת כרך לכל אישיות הם כדלקמן:

א. כשנת עבודה לעובד עבור מיפוי החומר הארכיוני;

ב. כחמש שנות עבודה של עובד עבור עריכת החומר והכנתו לדפוס.

כן הובהר על-ידי גנז המדינה כי הפעולות להנצחת האישים במסגרת זו (הוצאת כרך של כתבים, נאומים ומכתבים) לא תעשה בבת-אחת ובו זמנית לכל האישים שהלכו לעולמם, אלא תתרכז בשני אישים לכל היותר, בו זמנית. הבחירה של האישים בהם תתרכז העבודה תהיה בזיקה למועד הקשור באישים כך שפרסום הכרכים יהיה למשל במלאת חמש שנים לפטירה, עשור לפטירה וכדומה.

בדפוס עבודה זה ובאמצעים שיוקצו כנ"ל, מעריך גנז המדינה כי הזמן הדרוש להוצאת כרך על אישיות היא כשנתיים-שלוש.

הערה - כל הסכומים המופיעים בתזכיר זה הם במחירי יולי 1988.

טקס האזכרה המרכזי לנשיאים ולראשי ממשלות ישראל - הצעת מסגרת

המקום: משכן הכנסת בירושלים

הזמן: ראש חודש ניסן

השעה: 17:00

המוזמנים: בני המשפחות

סגל א' מורחב

ראשי העמותות להנצחת זכרם של נשיאים
וראשי ממשלות מקורבים.

נציגות של תלמידים מרחבי הארץ.

חברי המועצה להנצחת זכרם של נשיאי
ישראל וראשי ממשלותיה.

התוכנית: - קטע נגינה (רביעייה קאמרית או נבל)

- פרק בתנ"ך (תהילים) - הרב הצבאי הראשי

- קטע קריאה (כולל קטע קריאה מכתבי הרצל)

- מקהלה

- הענקת מלגות

- דברים מפי נשיא המדינה

- הרצאה בנושא המרכזי שייקבע

- "יזכור" מפי המנחה

- "אל מלא רחמים" מפי החזן הצבאי הראשי

- "קדיש" מפי הרב הצבאי הראשי

- קטע נגינה/מקהלה

- התקווה

אומדן תקציבי לטקס המרכזי בכנסת

משכן הכנסת	3,000 ש"ח
הזמנות	400
פרסום בעיתונים	8,000
מנחה	600
רביעייה/נגינה בנבל	1,200
תצלומי האישים (הגדלות ומסגור)	5,000
כיבוד קל	2,500
הגברה	1,000
פרחים	300
מקהלה	1,500
24,000 ש"ח	

מזכירות הממשלה

המחירים - במונחי יולי 1988.